

RONDOM ROUW

UITGAVE-3 - ZOMER 2022

- Gert Brinkhorst bijna veertig jaar in het uitvaartvak
- Arie Zwitter schreef 'Ik mag leven' na een dubbel herseninfarct
- Stichting Nooit Voorbij; voor ouders, broertjes en zusjes van een overleden kind

COLOFON

*Rondom Rouw is een uitgave van
Crematoria de Omarming in Zutphen en
Hart van Berkelland in Haarlo.*

Eindredactie

Directie Crematoria de Omarming
en Hart van Berkelland

Tekst en fotografie

DeSchepper&Co.nl:
Joyce de Schepper
Gerard Mühlradt

Grafische vormgeving

www.michaelthe.nl:
Michael Thé

Druk

Printx.nl

Oplage

10.000

‘STEEDS MEER MENSEN KIEZEN
VOOR EEN PERSOONLIJK AFSCHIED.
WIJ DOEN ALTIJD ONS UITERSTE BEST
OM DAARAAN TE VOLDOEN.’

TIJD IS EEN RELATIEF BEGRIIP

Nog even en dan zit ik veertig jaar in het uitvaartvak. Terugblikkend is er in die jaren veel veranderd. In het begin van mijn carrière bepaalden uitvaartondernemers en crematoria op vrij autoritaire wijze hoe het laatste afscheid eruit ging zien. Zonder al te veel fantasie kunt u zich vast voorstellen dat de uitvaarten nogal op elkaar leken. Er werd niet veel tijd geboden om afscheid te nemen, maximaal een half uur voor de aula en een half uur voor de koffiekamer. Dat is nu ondenkbaar.

Gelukkig is er voor de nabestaanden veel veranderd in positieve zin. Steeds meer mensen kiezen ervoor om op een persoonlijke manier vorm te geven aan het laatste afscheid. Niet wij, maar zij bepalen de tijd die ze denken nodig te hebben om afscheid te nemen. Ik ben trots op de dienstverlening en hoffelijke gastvrijheid van onze 35 medewerkers die zich met hart en ziel inzetten vanuit onze crematoria in Zutphen en in Haarlo. Hun inzet bleef niet onopgemerkt en werd bekroond met een Award voor het beste familiebedrijf in Gelderland.

In uitvaartland nemen we als familiebedrijf een bijzondere plek in. In 2006 begonnen mijn vrouw Sonja en ik samen met ons bedrijf Rondom Rouw. Sinds enkele jaren zijn ook onze zoon Arjan en zijn vrouw Amber werkzaam binnen ons bedrijf. Zij gaan ons werk voortzetten; een mooier toekomstbeeld kan ik niet bedenken. Graag nodig ik u uit om nader kennis te maken met onze dienstverlening. Via ons eigen magazine.

Met zorg vanuit het hart,

Gert Brinkhorst

Directeur Crematoria de Omarming in Zutphen
en Hart van Berkelland in Haarlo

KOM JE OOK?

ZONDAG 12 JUNI
VAN 10.30 TOT 15.00 UUR

CREMATORIUM HART VAN BERKELLAND
Groenloseweg 2 - 7273 PG Haarlo

OPEN DAG

SPECIAAL VOOR MENSEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING

Gert Brinkhorst zit bijna veertig jaar in het uitvaartvak. "In al die jaren heb ik tijdens open dagen in crematoria zelden iemand met een beperking gezien. En dat terwijl er op zo'n open dag toch meestal enkele duizenden mensen aanwezig zijn", vertelt hij. Peter Dibbets benaderde Gert om een open dag te houden speciaal voor mensen met een verstandelijke beperking en hun familie, vrienden en begeleiders. "Daar hoefde ik niet over na te denken. Ik heb meteen ja gezegd", zegt Gert.

"Daar ben ik heel blij mee", zegt Peter. "Ik vind het belangrijk dat mensen met een beperking ook eens kunnen binnenkijken bij een crematorium en kennis kunnen maken met de mogelijkheden op uitvaartgebied. Zeker ook omdat deze mensen helaas vaak niet aanwezig zijn bij een uitvaart."

Zien en voelen

Tijdens de open dag in crematorium Hart van Berkelland zijn verschillende soorten rouwvervoer te zien; zoals rouwauto's, maar ook een uitvaartbus. In het crematorium is een looproute die de bezoekers langs de ontvangstruimte, aula, verzorgingsruimte, rouwkamer, familiekamer en crematie-ovenruimte leidt. Ter ondersteuning krijgen de belangstellenden een notitieboekje met daarin de foto's van de diverse ruimtes waar ieder voor zich aantekeningen kan maken. "Zo'n open dag is niet te vergelijken met bijvoorbeeld een uitvaartbeurs", zegt Peter. "Tijdens zo'n beurs kun je je laten informeren, maar tijdens de open dag kun je echt zien hoe het eraan toe gaat in een crematorium. En - belangrijk voor mensen die slechtziend zijn - je kunt ook voelen en aanraken."

*Peter Dibbets en
Gert Brinkhorst.*

Sfeervol

Het crematorium is die dag sfeervol aangekleed, met bloemstukken in de aula op en naast de kist. Echt zoals het eraan toe gaat bij een uitvaart. Er is gevarieerde live muziek met zang en gitaar. Organisaties in de regio zijn benaderd om mee te doen zoals Estinea, Sius, Thomashuis en Zozijn. "Zij reageerden allemaal heel enthousiast en wilden graag meewerken om er een mooie dag van te maken. We hopen dan ook dat we veel mensen mogen begroeten." Maar benadrukt Gert: "De open dag is alleen bedoeld voor mensen met een verstandelijke beperking en voor hun familie, vrienden en begeleiders. Daar is deze dag exclusief voor bedoeld. In iedere ruimte is er een begeleider en een medewerker van ons crematorium die uitleg geven. Ook medewerkers van de organisaties en Peter zorgen voor verdere ondersteuning en begeleiding."

‘ER IS MEER IN HET LEVEN
ALS HET OM LEVEN
EN DOOD GAAT.’

ARIE ZWITSER SCHREEF ‘IK MAG LEVEN!’ OVER ZIJN LEVEN NA EEN DUBBEL HERSENINFARCT

Begin maart 2020, nog voor de coronacrisis, werd Arie Zwitser op één dag getroffen door een dubbel herseninfarct. Over zijn ziekenhuisopname en zijn revalidatieperiode schreef hij zijn boek ‘Ik mag leven!’.

“Hoe slecht ik eraan toe was en hoe goed ik nu mag zijn, dat vervult me met dankbaarheid. Ik kies er bewust voor om te vertellen wat ik wél kan en wil graag mijn verhaal vertellen; een verhaal van hoop”, vertelt Arie.

Een stukje leven erbij

In het leven voor de infarcten was Arie werkzaam als uitvaartverzorgster. “Dat was mijn passie. Daarnaast reed ik graag motor, deed aan hardlopen en was wekelijks in de sportschool te vinden”, vertelt hij. Nu leeft Arie vanuit het besef dat hij er niet meer had kunnen zijn, maar dat hij nog een stukje leven erbij heeft gekregen. “God was blijkbaar nog niet klaar met me en gaf me extra tijd om nog een klus te doen. Dat realiseerde ik me gaandeweg.

Ondanks de zware coronaperiode en de enorme pijn tijdens mijn ziekenhuisopname heb ik steeds het vertrouwen gehad dat het goed zou komen. Ik putte veel kracht uit mijn geloof en werd als het ware gedragen door de gebeden van de mensen om me heen. Dat was soms zo voelbaar, dat het voor mij bewijst dat er een God van wonderen bestaat. Iets ogenschijnlijk kleins als een liedje dat ik via de christelijke radiozender hoorde, zoals ‘Het komt goed’ van Dwight Dissels en ‘Houd vol’ van Kees Kraayenoord waren zeer betekenisvol voor me, zeker op momenten dat ik het erg moeilijk had.”

Acceptatie van een nieuw leven

“Mijn werk als uitvaartverzorger is voorbij. Ik ben mijn werkgever zeer dankbaar voor alle steun en begeleiding. Hoe pijnlijk het ook was om te lezen in het rapport van de bedrijfsarts dat ik ‘geen aantoonbare waarde meer heb voor de maatschappij’. Maar er is meer. Ik ben hersteld om mijn verhaal te vertellen en anderen te helpen”, zegt Arie vol overtuiging. In zijn boek vertelt hij openhartig over zijn lichamelijke pijn, zijn geestelijke strijd om zijn lichaam te accepteren en er opnieuw op te leren vertrouwen. “De onzekerheid over zijn toekomstige leven en uiteindelijk de acceptatie van zijn nieuwe leven is herkenbaar en bemoedigend. Niet alleen voor mensen die een infarct hebben gehad, maar ook voor hun naasten, zo blijkt uit de reacties van mantelzorgers, vrienden en collega’s. “Niet in de laatste plaats omdat het zo toegankelijk is geschreven. Dat doet ons goed”, vult Wilma aan.

Het ervaringsverhaal ‘Ik mag leven! van Arie wordt aangevuld met dagboekantekeningen van zijn vrouw Wilma. Ook Arie’s broer vertelt zijn verhaal. Hoe bijzonder was het dat de twee broers het weekend voor de infarcten nog samen naar een conferentie waren geweest. Zijn twee dochters, Arie’s zus, en de revalidatiearts delen ook hun ervaring in het boek, om vanuit meerdere perspectieven te lezen wat de impact is op het leven na een herseninfarct. “Want niet alleen mijn leven is voorgoed veranderd, ook dat van mijn vrouw en kinderen”, zegt Arie. ‘Ik mag leven’ is te bestellen via www.ikmagleven.nl.

‘IK BEN HERSTELD OM MIJN
VERHAAL TE VERTELLEN EN
ANDEREN TE HELPEN.’

‘WIE BEN JE ALS JE
GEZONDHEID EN JE WERK
WEGVALT? WAT HOUD JE
DAN NOG OVER?’,
VROEG MIJN PSYCHOLOOG.
‘IK WIST HET ALTIJD AL,
MAAR BEN ME NOG MEER
BEWUST GEWORDEN
DAT IK EEN KIND
VAN GOD BEN.’

‘TROOST BIEDEN
EN EEN MOOI GESPREK.’

‘TO REMEMBER ME’ HOUDT DE HERINNERING LEVEND

“De vriendin van mijn dochter verloor haar ouders in anderhalf jaar tijd. Haar broer kon niet over dit grote verlies praten. Met behulp van de vragen op de kaartjes van ‘to Remember me’ lukte dat wel”, vertelt Madelon Bouwmeester. Madelon ontwikkelde vragen die de herinnering aan een overledene levend houden, troost bieden en de aanzet kunnen geven tot een mooi gesprek.

Madelon was jarenlang bloemiste. “Vooral het verzorgen van rouwwerk vond ik dankbaar werk. Ook de gesprekken met nabestaanden en de verhalen die vervolgens loskwamen over de overledene vond ik heel mooi. Het idee voor ‘to Remember me’ zat al jaren in mijn hoofd en nu is het er dan.”

Zwart met gouden letters

Haar idee is verpakt in een stijlvol zwart doosje bedrukt met gouden letters. “Ik wil graag dat het er uitziet als een cadeautje en dat is gelukt. In het doosje zitten vragen die vanuit de overledene aan de nabestaanden worden gesteld. Vragen in de ik-vorm, zoals ‘Waar werd ik heel blij van?’ of ‘Kun je een blunder van mij herinneren?’ en ‘Wat was mijn grootste verdriet?’ De eerste reacties zijn positief. Vooral de vraagstelling vanuit de overledene wordt erg gewaardeerd net als de uitvoering van het doosje en de kaartjes.”

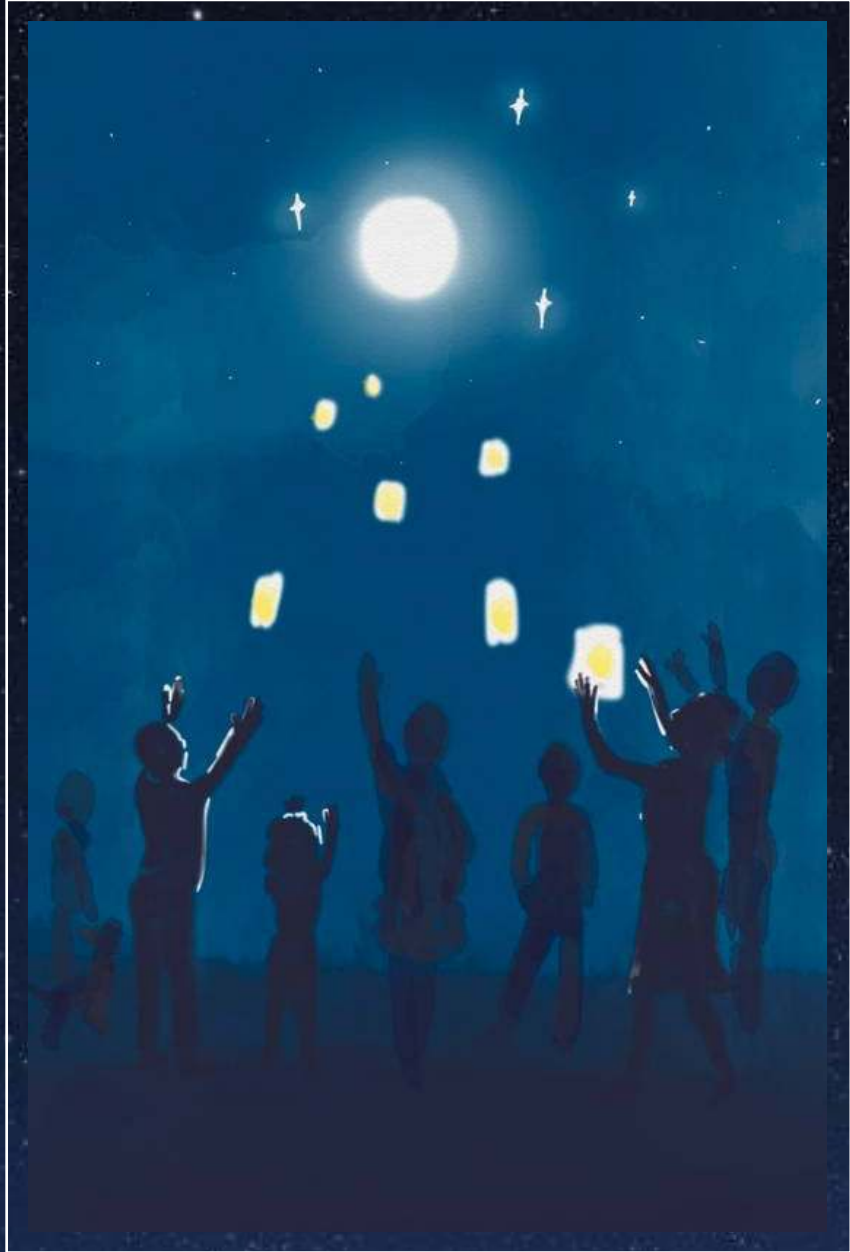
Geen handleiding

Een handleiding ontbreekt. “Bewust”, zegt Madelon. “Het gebruik is voor iedereen anders.” Uitvaartverzorgers kunnen het gebruiken om het gesprek na een overlijden op gang te brengen. Familie en vrienden kunnen op de geboorte- of sterfdag van de overledene herinneringen delen aan de hand van de vragen. “Elke vraag kan een verhaal of herinnering oproepen. Je kunt het helemaal invullen op momenten dat je daar behoefte aan hebt. Op je eigen manier. Ook door met de overledene alleen in gesprek te gaan als je daar behoefte aan hebt. Als je een kaartje trekt is niet alleen de levende herinnering weer even terug in gedachten, maar ook je geliefde overledene.”

Wilt u meer informatie of een bestelling doen?

Ga dan naar www.torememberme.nl

‘JE KUNT HET PAKKEN
OP MOMENTEN DAT JE DAAR
BEHOEFTE AAN HEBT.
OP JE EIGEN MANIER.’

STICHTING NOOIT VOORBIJ

VOOR OUDERS, BROERTJES EN ZUSJES VAN EEN OVERLEDEN KIND

Stichting Nooit Voorbij helpt ouders, broertjes en zusjes van een overleden kind op diverse manieren. Mirjam Louwen-van Bakkum is voorzitter en oprichter van de stichting. Al tijdens de zwangerschap deelt ze haar ervaringen door middel van blogs. Ze blijft schrijven, ook als haar zoontje Florian, broertje van tweelingzusje Celeste, plotseling overlijdt, vier maanden jong. Daaruit ontstond het boek 'Florian is niet Voorbij'. "Als verwerking en omdat Mirjam wil dat Florian niet vergeten wordt", vertelt medebestuurslid en penningmeester Thomas van Dijk. De vele reacties vormen de aanleiding om Stichting Nooit Voorbij op te richten. "Om ouders, zusjes en broertjes te verbinden door lotgenotencontact, het uitbrengen van boeken en het organiseren van bijeenkomsten", zegt Thomas, vader van drie kinderen. "Door mijn ervaringen te delen toen onze zoon Jesse van drie en een half jaar overleed, hoop ik dat er meer bekendheid komt over de mogelijkheden rondom een kinderuitvaart. Begeleiding van ervaringsdeskundigen heb ik vooral in de eerste week na zijn overlijden erg gemist. Soms wordt er een gipsen afdruk van een handje en een voetje gemaakt, een lokje haar afgeknipt of word je attent gemaakt op stichting Make a memory. Maar dat gebeurt heel vaak helaas ook niet. En er is nog zoveel meer dat van belang is, zoals de locatie van de uitvaart." Via de stichting kwam Thomas in contact met medebestuurslid en secretaris Sabine Goldewijk-Harbers. In het boek 'Wij zijn nooit voorbij' staan zeven verhalen van ouders van een overleden kind. Sabine deelde haar verhaal over haar overleden zoontje Kyan.

www.stichtingnooitvoorbij.nl

MIJN GROOTSTE WENS IS DAT KYAN ZIJN NAAM GENOEMD BLIJFT WORDEN

Jeroen en Sabine Goldewijk worden op 28 juni 2020 ouders van Kyan. "Dolgelukkig zijn we. Ook als direct na de bevalling een ruisje wordt geconstateerd. We staan daar niet zo bij stil, dat komt vast goed. Wat overheerst is ons geluk", vertelt Sabine. Na twee weken volgt de controle in het Slingeland Ziekenhuis in Doetinchem waarna de prille ouders worden verwezen naar het Radboudumc in Nijmegen. "We zijn misschien wat naïef, maar blijven positief en denken dat we vast weer snel naar huis mogen. We vinden het vooral fijn dat Kyan zo snel verder onderzocht wordt." De conclusie na tal van onderzoeken geeft geen duidelijkheid, maar vooral onzekerheid. Het kunnen weken, maanden of jaren zijn, ze kunnen er niets over zeggen. "Een operatie is aanvankelijk geen optie. Iedere twee weken gaan we ter controle naar het Radboudumc. We gaan ervoor. Kyan vecht en wij vechten mee. We genieten vooral van ons kleine stoere mannetje, ook al blijkt bij iedere controle dat het slechter met hem gaat. Hij staat op de lijst voor een openhartoperatie in november het Erasmus MC in Rotterdam. Niet dat die operatie hem kan redden, maar kan wellicht wel voor verbetering zorgen. Van een operatie is het nooit gekomen."

Fotografie: Monica van Essen

Lieve Kyan,

*Wat missen wij jou, jouw prachtige blik met je donkerblauwe ogen,
het oneindige knuffelen, je zien lachen en je horen brabbelen.
Hoe zou jij er nu uitzien? Zouden je ogen net zo donker zijn geworden
als die van mama? Stiekem denkt ze van wel. En je haartjes?
Nog steeds zo witblond als die van papa?
Dag, klein mannetje, wij houden van jou!*

Hele dikke knuffel, papa en mama

[FRAGMENT UIT HET BOEK 'WIJ ZIJN NOOIT VOORBIJ']

‘SOPHIE EN JULIAN WETEN DAT ZE BROER JESSE HEBBEN EN DAT DIE NIET BIJ ONS IS, MAAR WE ZULLEN NOOIT EEN FOTO HEBBEN VAN EEN COMPLEET GEZIN.’

Thomas van Dijk is vader
van drie kinderen.
Hij zet zich in als bestuurslid
en penningmeester van
Stichting Nooit Voorbij.
Sabine Goldewijk-Harbers is
medebestuurslid en secretaris
van de stichting.

Daar staan we dan

Als Kyan in de vroege ochtend van 31 oktober een geluidje maakt, staan Jeroen en Sabine direct samen bij zijn bedje. “Het ziet er niet goed uit, ik start met reanimeren en we bellen meteen 112. Binnen no time staat ons huis vol met hulpverleners. Kyan wordt gereanimeerd, maar voordat we het weten gaan we richting Slingeland Ziekenhuis en gaan we dezelfde deur in als toen we hier kwamen voor de bevalling.” Het Mobiel Medisch Team uit Nijmegen wordt ingevlogen, maar het mag niet baten. “Daar staan we dan. In stilte. Met ons mannetje op de Spoedeisende Hulp van het ziekenhuis. De hulpverleners verlaten de kamer. Jeroen, Kyan en ik krijgen alle tijd om samen te zijn. Zelfs nu ligt Kyan er nog stoer bij en we blijven naar hem kijken. Wat we voelen is moeilijk onder woorden te brengen; onmacht, leegte, verdriet, pijn, onwerkelijkheid... De verpleegkundige brengt ons naar een aparte kamer. En dan moet je je ouders en zussen gaan bellen. Hoe je dat doet, ik weet het niet. Toch blijf ik rustig als ik het verhaal vertel. Dit moment is bijna onmenselijk. Net als wij kunnen en willen zij niet geloven dat het echt zo is.”

KYANS DERDE MAAND

*Ondanks alles is hij echt een sterk mannetje
en wat geeft hij ons toch veel om van te genieten.
Hij trekt snuitjes, hij lacht naar je en brabbelt wat.*

[FRAGMENT UIT HET BOEK ‘WIJ ZIJN NOOIT VOORBIJ’]

Afscheid

Eenmaal thuis zijn we geëmotioneerd en stil, we leven in een roes. Katinka Uitvaartzorg uit Zelhem verzorgt de uitvaartdienst. “Vooraf denk je er niet over na dat je voor je kindje een uitvaartverzorgster of locatie nodig hebt. Toch is het zo belangrijk dat het afscheid op een mooie en passende manier wordt verzorgd. Iedere dag komt Katinka even langs zodat we niet alles tegelijk hoeven te bedenken en te beslissen. Ze houdt op die manier voeling met wat ze voor ons kan doen. Dat is zo waardevol! Ondanks de lastige corona-omstandigheden hebben we een mooi afscheid. Omdat er niet veel mensen bij mogen zijn, is er in de kerk een doorloop voor onze familie, vrienden en collega’s. Kyan heeft een prachtige, knusse plek gekregen. Iedereen kan nog even langs Kyan om afscheid te nemen en langs ons om verdriet te delen. De dienst wordt gehouden met gezinnen van beide kanten. Het is zelfs zo dat Katinka uit naam van Kyan speciale uitvaarten voor kinderen verzorgt onder de naam Katinka Vlinderuitvaarten”, vertelt Sabine. “Overigens hebben alle hulpverleners fantastisch werk gedaan. Ook met de verpleging in het ziekenhuis hebben we geluk gehad. Alle hulpverleners, zorgmedewerkers en de uitvaartverzorgster hebben vanaf de geboorte tot en met overlijden zo’n fantastisch werk gedaan, dat vergeet je nooit meer.”

Sabine is weer zwanger.
“Ik ben heel blij en
het voelt speciaal dat het
ons weer gegund is.”

A portrait of Gert Brinkhorst, a middle-aged man with grey hair and a beard, wearing a dark suit and a patterned tie. He is smiling and looking towards the camera. The background is a dark, textured wall with a yellow and black hazard symbol partially visible on the right.

‘TROOST BIJ VERLIES.
DAT IS WAT IK DE
NABESTAANDEN WIL BIEDEN.
MET ZORG VOOR
WAT ER LEEFT.’

GERT BRINKHORST

DIRECTEUR GERT BRINKHORST BIJNA VEERTIG JAAR IN HET VAK

Door de bouwcrisis in 1983 was er amper tot geen werk in de bouw te vinden en zo kwam Gert Brinkhorst terecht bij Crematorium Dieren. Wat hij toen niet kon vermoeden is dat hij nu, bijna veertig jaar later, directeur-eigenaar is van twee crematoria. Zijn dienstverlening bleef niet onopgemerkt en werd meerdere malen onderscheiden.

Al snel na zijn werk in Crematorium Dieren kwam Gert terecht in Crematorium Slangenburg in Doetinchem. “Daar werd ik uiteindelijk regiomanager van Yarden en begeleidde ik de bouw van Crematorium Slingerbos in Ede en de verbouwing van het crematorium in Doetinchem en Crematorium Steenbrugge in Diepenveen. In die jaren zette ik me bovendien in om wetgeving te veranderen op het gebied van asbestemmingsmogelijkheden. Daarnaast ontwikkelde ik materiaal om kinderen te betrekken bij uitvaarten. Door een efficiëncyslag bij mijn toenmalige werkgever koos ik ervoor om in 2006 voor mezelf te beginnen met mijn bedrijf Rondon Rouw.”

Even terug in de tijd

Even neemt Gert ons mee terug naar Dieren om een idee te geven van de werksfeer destijds. “In 1983 zat ik in de weekenden van 10.00 tot 15.00 uur op kantoor in Dieren met de deur op slot te wachten op telefoon. Kwam er een melding, dan schreef ik dat op in een agenda en in een papieren dossier. In die tijd werd er zaterdags niet gecremeerd. Sommige mensen hebben nog de associatie -en dat dateert ook uit die tijd- dat er bij cremen een rookwolk vrijkomt uit een hoge schoorsteen. Rook die je kon zien én ruiken. Dat is gelukkig al lang niet meer het geval. In onze crematoria

maken we gebruik van de meest moderne filtersystemen. De huidige filtertechniek voldoet aan de wettelijke eisen en is dusdanig ontwikkeld dat er geen rook of geur vrijkomt”, licht Gert toe. Destijds mochten de mensen de as overigens niet mee naar huis nemen, die mocht alleen bij de crematoria worden verstrooid of bijgezet worden op het terrein van de begraafplaats. Gelukkig is er veel veranderd.” Momenteel zijn er prachtige asbestemmingsmogelijkheden in de vorm van sieraden en andere objecten die gemaakt worden door kunstenaars waaronder Gert zelf. Daarnaast spande Gert zich in om kinderen en mensen met een verstandelijke beperking meer te betrekken bij uitvaarten. Ook dat was zeer ongebruikelijk in die tijd. Hij gaf lezingen op scholen, in crematoria en voor organisaties. Bezocht samen met zijn vrouw Sonja uitvaartbeurzen door het hele land om aandacht en bewustwording te bewerkstelligen.

‘De wens van
de nabestaanden
staat centraal.
Alles is mogelijk.’

In de prijzen

Zijn oog voor veranderende wensen van de nabestaanden bleef niet onopgemerkt. Al een jaar nadat hij voor zichzelf begon, won hij in 2007 de International Funeral Award voor zijn tijdloze bronzen urnenlijn 'Hartcollectie'. Hij won prijzen met boeken over rouwverwerking bij kinderen en voor mensen met een verstandelijke beperking. De Rugzak voor Verdriet was gevuld met spulletjes en boekjes met foto's van een crematie en begrafenis en

‘TROTS OP DE AWARD VOOR HET BESTE FAMILIEBEDRIJF IN GELDERLAND.’

ruimte voor eigen aantekeningen en wensen. Het unieke materiaal vond zijn weg naar diverse scholen, ziekenhuizen en kinderdagverblijven in Nederland en België. In de jaren daarna werd het familiebedrijf uitgeroepen tot tweede beste dienstverlener van België, Duitsland en Nederland. De winnaar was de organisatie die de lichamen van MH17 repatrieerde. “In dit geval is het overigens totaal ongepast om te spreken van winnaars of verliezers, dat realiseer ik me terdege. Die organisatie heeft fantastisch werk verricht”, reageert Gert. Trots is hij wel, zeker op de Award voor beste familiebedrijf in Gelderland. “De jury was onder de indruk van de omgeving, maar vooral van de gastvrijheid van onze medewerkers en de maatschappelijke betrokkenheid van onze crematoria.”

Op naar de toekomst

“In juni van dit jaar houden we een open dag voor mensen met een verstandelijke beperking waarover u meer kunt lezen in dit magazine. Dat is uniek, voor zover ik weet. Het karakteriseert onze dienstverlening. Het zit in onze genen om steeds maar weer te kijken waar we iets kunnen verbeteren en voor welke specifieke doelgroep. Kinderen en mensen met een verstandelijke beperking liggen me na aan het hart. We blijven onze antenne uitsteken om te voelen wat er leeft. Het is nog niet zo heel lang geleden dat een kopje koffie met cake gebruikelijk was na een uitvaart. Nu staat de wens van de nabestaanden centraal; tapas, een warm of koud buffet, een chef-kok die graag zelf de beenham aansnijdt. Alles is mogelijk. We merken dat er behoefte en vraag is om onze dienstverlening breder in de regio in te zetten. We zullen zien waar dat de komende jaren toe leidt; een mooie uitdaging voor onze kinderen.”

DROMEN GEEFT VRIJHEID
EN VRIJHEID GEEFT DROMEN
VLEUGELS

*Zorg, betrokkenheid
en gevoel vanuit het hart
kenmerken onze dienstverlening
rondom het laatste afscheid*

ONZE NIEUWE BEDRIJFSKLEDING

Met trots presenteren we onze nieuwe bedrijfskleding. We vinden onze kleding niet alleen mooi en prettig draagbaar, maar ook herkenbaar. Iedere bezoeker ziet meteen 'hé, dat is iemand van hier, daar kan ik met mijn vraag terecht'.

SAMEN EEN HERINNERING CREËREN

Muziek of een geur kan je zomaar ineens terugbrengen naar een dierbaar moment. Een herinnering kan troostrijk zijn, zeker als je die herinnering tastbaar kunt maken. In de vorm van een foto, gedicht of schilderij bijvoorbeeld.

Samen met Roy Amerongen van Het Ontwerphuys maakte Sonja Brinkhorst een voorbeeld van een herinneringskunstwerk voor de familiekamer van crematorium Hart van Berkelland. "Het kunstwerk is gemaakt in de sfeer van ons crematorium", vertelt Sonja die zelf zeer verdienstelijk schildert en verantwoordelijk is voor de inrichting en styling van beide crematoria. "Mensen kunnen zo een idee krijgen van wat er mogelijk is. Een schilderij kan iemands geboortehuis verbeelden of een stilleven zijn met persoonlijke sieraden, maar het kan ook gaan om een collage of abstract werk."

Persoonlijk mo(nu)ment

Roy bedacht het concept van een persoonlijk mo(nu)ment aan de muur. "Samen met nabestaanden maken we een aandenken. Dat kan gemaakt worden aan de hand van eigen foto's, een favoriete song, namen, letters, belangrijke data of een combinatie daarvan. Het is bovendien een mooie gedachte dat nabestaanden een kleinere kopie kunnen laten maken als dierbare herinnering voor de (klein)kinderen, voor vrienden of familie. Voor wie geen schilderijtje aan de muur wil, zijn de mogelijkheden eindeloos. Denk daarbij aan het ontwerp dat verwerkt kan worden als beeld op de computer, een mobiel, kleding en nog meer."

Gedeelde herinneringen

Een blijvende herinnering kan ook gemaakt worden bij leven waarbij gedeelde herinneringen van familie en/of vrienden de basis vormen. "Net zoals dat nu al gebeurt met een herinneringsboek voor en met mensen die ongeneeslijk ziek zijn", vertelt Roy. "Uit ervaring weet ik dat het helend kan werken om samen aan een herinneringsmonument te werken. Een mooi voorbeeld dat tot de verbeelding spreekt is het maken van een kunstwerk met vingerafdrukken van de gezinsleden. Dat vormt een blijvende herinnering met een onuitwisbare indruk."

Interesse? Meer informatie www.hetontwerphuys.nl

**‘EEN GEDENKWERK MET
EEN VINGERAFDRUK
LAAT EEN ONUITWISBARE
INDRUK NA.’**

‘IK KEN DE OVERLEDEN MENSEN DANKZIJ HUN NABESTAANDEN.’

FRANS VAN OOL

Al bijna drie jaar bezoekt Frans van Ool iedere donderdag het gedenkplekje van zijn vrouw Marian. Op zijn weg daarheen loopt hij langs urnengraven van mensen die hij nooit heeft gekend. “Gek genoeg heb ik hen leren kennen via hun nabestaanden”, vertelt Frans. “Het contact met de nabestaanden haalt de scherpe kantjes van het leven. Het vervaagt de grens tussen leven en dood. Inmiddels voel ik van binnenuit dat een mens pas dood is als ie vergeten is. Samen met de nabestaanden houden we de herinnering levend.”

“Kijk hier, dit is de eerste vriend die ik tegenkom. Ik ken hem dankzij de bezoeken die zijn vrouw aan hem brengt. En deze vrouw ken ik ook. Haar man brengt iedere week bloemen. ‘Ik breng bloemen tot ik zelf overlijd’, zegt hij. ‘Als er geen bloemen meer zijn, dan ben ik weg’.” Frans houdt even stil bij een kunstzinnig urngraf van een man die in crematorium De Omarming in Zutphen is gecremeerd, het andere crematorium van de familie Brinkhorst. De man is in het gedenkpark bij crematorium Hart van Berkelland in Haarlo bijgezet. Dat is dichterbij voor de weduwe. “Geweldig dat dat kan, het zegt veel over de bedrijfsvoering van de familie Brinkhorst. Best bijzonder dat ik dat weet uit de verhalen die we als nabestaanden en passant met elkaar uitwisselen. We hebben allemaal hetzelfde proces meegemaakt en dat geeft een speciale verbondenheid.”

Jij blijft bij mij

En dan stoppen we bij een gedenkpaal waarop ook een gedenkplaatje van Marian is bevestigd. ‘Jij blijft bij mij’, is te lezen op het nagedachtenisplaatje. “En zo is het. Ik blijf bij haar. En zij bij mij”, zegt Frans terwijl we richting het gedenkplekje van Marian lopen. In het voorjaar is haar plekje al van verre te zien. De forsythia staat er nog mooi bij. “De oude bloemen gaan eruit en wat overblijft wordt aangevuld met verse ranonkels. “Zo”, zegt Frans “mijn meisje is weer mooi verzorgd”, terwijl hij rondkijkt. “Mooi plekje is dit, lekker beschermd onder de bomen. De beek doet me denken aan de oever van een rivier tijdens een van onze vakanties. Daar heb ik goede herinneringen aan.” Terwijl we teruglopen, kijkt Frans nog even om. Het zonlicht maakt van de forsythia een gouden lichtkrans. “Ik heb altijd de neiging om te zwaaien”, zegt hij terwijl hij in gedachten zwaait. Hij sluit af door de medewerkers van het crematorium te verrassen met een zelfgemaakte lekkernij. De van huis uit patissier heeft hazelnootschuimgebak gemaakt. Ook dat hoort bij het bij het wekelijkse donderdagritueel.

‘ZO, MIJN MEISJE IS
WEER MOOI VERZORGD.’

ENERGIEZUINIG EN ZELFVOORZIENEND

Net als in Crematorium de Omarming in Zutphen hebben we in Haarlo fors geïnvesteerd in zonnepanelen. Ook het dak van crematorium Hart van Berkelland is helemaal bedekt met zonnepanelen. De opbrengst is ruimschoots voldoende voor onze stroomvoorziening. Dankzij de speciale filtertechniek wordt zelfs warmte teruggewonnen. Het teveel aan energie leveren we terug aan het net. In beide crematoria maken we uiteraard ook gebruik van LED verlichting om zo energiezuinig en zelfvoorzienend mogelijk te zijn.

AFSCHEID

DE LENTE MORST
EEN DRUPPEL TROOST
ALS IK JE IN
HAAR ARMEN VIND
JE OMHELST ME
IN DE WIND

DE ZOMER DANST
OP BLOTE VOETEN
EN DRAAGT MIJN HEIMWEE
NAAR DE ZEE
HET DRIJFT VOOR ALTIJD
MET ME MEE

IK BLIJF JE MISSEN
IN DE DROMEN
VAN ELK KWETSBAAR JAARGETIJ

MAAR IN HET RITME
VAN HET LEVEN
BLIJF JE VOOR ALTIJD
DICHT BIJ MIJ

DICHTREGELS UIT 'AFSCHEID'
VAN MARGREET JANSEN
WWW.ZILVERENSLEUTELS.NL

DE OMARMING - ZUTPHEN

DE NIEUWE VLOERBEDEKKING IN DE AULA VORMT EEN MOOI GEHEEL MET DE WANDPANELEN
IN CREMATORIUM DE OMARMING. OP DE WANDPANELEN ZIJN DE WATERLELIES VAN
DE FRANSE KUNSTSCHILDER CLAUDE MONET AFGEBEELD. OM DE PAAR JAAR WORDT
DE VLOERBEDEKKING EN DE INRICHTING OPGEFRIST IN EIGENTIJDSE KLEUREN IN AANSLUITING
OP DE WARME SFEER EN HET HUISELIJKE GEVOEL.

IN DE UITVAARTBUS SAMEN MET DE OVERLEDENE NAAR HET LAATSTE AFSCHEID

Als tiener raakte Mark van de Poel gefascineerd door rouwauto's. "Zo'n traag deinende zwarte slee deed iets met mij. Ik maakte op jonge leeftijd al aardig wat uitvaarten mee, zowel in mijn familiekring als in de rol van misdienaar in de kerk. Destijds was het gebruikelijk dat de nabestaanden achter de rouwauto aan reden. Dat kwam op mij zeer afstandelijk over. Hoe onlogisch is het om de laatste momenten niet in de nabijheid van een overleden dierbare te zijn," vroeg Mark zich af. Het idee ontstond om een voertuig te bouwen waarin overledene en naasten samen de laatste rit afleggen. En zo vertelde Mark zijn vrienden op de middelbare school dat hij ooit een bus zou ombouwen voor uitvaarten.

Rouwvervoer per bus bestond nog niet. "Mijn plan was een flinke sprong in het diepe. Ik sprak met veel uitvaartondernemers en met mensen die kort daarvoor in hun nabijheid met de dood waren geconfronteerd." Uiteindelijk volgde de aankoop van een 'midi' stadsbus die door Mark werd ontmanteld tot op het kale karkas. Met zijn broer Jan maakte hij de eerste tekeningen voor de ombouw. "Ik wilde de traditie voor rouwauto's deels in ere houden door de bus uit te voeren met een karakteristiek vinyl-dak met verchroomde landeau-bogen, achterwielkappen en de in Nederland gebruikelijke rouwvlaggen. Aan de andere kant pasten een somber interieur, getinte ruiten en gordijntjes niet in mijn plan. Ik koos voor kleur, transparantie en een warme, huiselijke sfeer waardoor vooral voor kinderen de drempel om de bus in te lopen wat lager zou zijn."

Huiskamersfeer

Met de tekeningen ging Mark naar de gerenommeerde Nederlandse rouwautobouwer Huiskamp Carrosserie in Winterswijk waarvan eigenaar Hans Legters meteen zeer enthousiast was over het idee. Niet veel later reed Mark de gestripte bus naar Winterswijk. Terwijl Legters en zijn medewerkers de buitenkant vormgaven, construeerde Mark onder de bezielende leiding van Hans het grootste gedeelte van het interieur, waaronder de houten scheepsdekvloer en het 90° zwenkbare kistplateau. "Met de combinatie van vloer, donkerrode leren banken en alcantara paneelbekleding creëerden we de informele huiskamersfeer die we voor ogen hadden."

‘DE LAATSTE MOMENTEN
IN DE NABIJHEID
VAN JE GELIEFDE ZIJN.’

Lege plek

In 2002 werd de uitvaartbus in gebruik genomen. "De introductie ging gepaard met een golf van publiciteit op televisie, radio en in kranten en bladen. Hierdoor, maar ook dankzij een groep enthousiaste uitvaartverzorgers die deze nieuwe vorm van rouwvervoer meteen omarmden, werd de bus direct ingezet." Meerdere keren per week, door heel Nederland. Mark rijdt de bus altijd zelf. Hij haalt de naasten en de overledene thuis of bij het uitvaartcentrum op en brengt hen naar de locaties waar de afscheidsdienst wordt gehouden. "Families kiezen vaak een route langs voor hen belangrijke plaatsen, waar de overledene heeft gewoond of gewerkt, of die om een andere reden dierbaar zijn", vertelt Mark. Op de terugweg naar huis is de plek leeg waar eerder de overledene lag. "Die lege plek kan bij terugkomst in de bus best confronterend zijn en is vaak het eerste onderwerp van gesprek. Vaak vinden nabestaanden het troostend om dit moment samen te beleven."

Elke uitvaart weer voelt Mark zich bijzonder bevoorrecht dat hij tijdens zo'n intieme setting opgenomen wordt in een sfeer van vertrouwen. Bij mensen die elkaar allemaal kennen, behalve hem. "Op weg naar huis laat ik de dag vaak in gedachten nog eens aan me voorbij gaan. Natuurlijk is het een verdrietige dag, maar het is wel heel speciaal dat ik die dag voor de nabestaanden zo mooi mogelijk heb mogen maken."

VOOR MEER INFORMATIE:
WWW.UITVAARTBUS.NL

FOTOGRAFIE: EVERT VAN DER WORP

RONDON DE OVERLEDENE ZIJN VIJFTIEN ZITPLAATSEN BESCHIKBAAR VOOR FAMILIELEDEN EN VRIENDEN.

KARTONNEN GRAFKISTEN EN PITRIET UITVAARTMANDEN ZIJN UITGESLOTEN VOOR CREMATIE OP ONZE LOCATIES

Grafkisten zijn er in verschillende soorten, maten en materialen. De meeste kisten worden gemaakt van hout, maar soms wordt er gekozen voor ander materiaal, zoals pitriet en karton. Helaas kunnen we kartonnen grafkisten en pitriet uitvaartmanden niet aannemen voor crematie op onze locaties.

Ook als de kist maar een klein beetje pitriet bevat.

Bij verbranding van deze materialen is er een grote kans dat er brand ontstaat in de filterinstallatie. Dat komt omdat bij verbranding van karton of pitriet er stukjes door de filterinstallatie dwarrelen en daardoor mogelijk brand ontstaat. We hebben al eens schade gehad van 15.000 euro door de verbranding van een pitriet mand. In andere crematoria is de ovenruimte al eens half afgebrand. U zult begrijpen dat we dit willen voorkomen, aangezien dit een nare situatie is voor alle betrokkenen. Onze crematie-ovenleverancier adviseert om geen karton of pitriet te verbranden en staat dan ook niet garant voor eventuele gevolgen.

Afmeting

Soms komt het voor dat mensen ervoor kiezen om zelf een uitvaartkist te maken. Een mooie gedachte, maar ook dan hebben we te maken met regels wat betreft afmeting en materiaal. Onze crematoria beschikken over de grootste oven, maar dan nog komt het voor dat de kist maar net past omdat men die vaak wat groter maakt. Ronduit verdrietig en zeer pijnlijk voor de familie en heel vervelend voor ons als dienstverlener.

Materiaal

Ook met betrekking tot materiaal zijn er regels! We merken dat materiaal snel het predicaat 'bio' krijgt. Helaas is dat niet altijd het geval. Daardoor blijft er na verbranding van de kist zoveel as over, met als gevolg dat er niet één, maar twee asbussen gevuld moeten worden van de as die overblijft na verbranding. Dat komt omdat we de as van lichaam én de kist niet kunnen en mogen scheiden. Een zeer ongewenste situatie die we graag willen

voorkomen. Vraag bij twijfel altijd even na wat de mogelijkheden zijn met betrekking tot de afmeting van de kist en het materiaal voordat u een kist aanschaft. U kunt daarvoor terecht bij uw uitvaartverzorger of bij het crematorium.

Goede doelen fonds

En we sluiten af met een goed bericht. Met behulp van speciale apparatuur die magneten aanstuurt kunnen zelfs de kleinste metaaldeeltjes uit de as worden gehaald. Het gaat dan niet alleen om metaal van de uitvaartkist, maar ook om kunstgewichten of edelmetalen. De metalen resten worden gerecycled en hergebruikt als grondstof voor de industrie. De opbrengst gaat naar het Dr. C.J. Vaillantfonds, het goede doelen fonds van de Landelijke Vereniging Crematoria. Het fonds ondersteunt kleine en grote initiatieven van organisaties in de buurt, de regio en het land. Vrijwel alle 110 Nederlandse crematoria doen hieraan mee.

‘HET KOMT HELAAS (TE) VAAK VOOR
DAT EEN PITRIETEN MAND WORDT
VERKOCHT ALS EEN MAND DIE
VAN WILGENTEEN IS GEMAAKT.’

UW LAATSTE WENS

'Onze dochter wilde graag opgebaard worden in een pitrieten mand maar dat kon niet vanwege gevaar bij de crematie.'

'In overleg met de uitvaartverzorger kozen we voor een wilgentenen kist. Een mooi alternatief dat in onze regio wordt gemaakt.'

Informeer naar de mogelijkheden wat betreft materiaal en afmeting van de kist bij uw uitvaartverzorger of bij het crematorium.

CREMATORIUM DE OMARMING

Voorsterallee 95 - 7203 DN Zutphen
Telefoon 0575 516 643 - www.deomarming.nl

CREMATORIUM HART VAN BERKELLAND

Groenloseweg 2 - 7273 PG Haarlo
Telefoon 0545 200 233 - www.hartvanberkelland.nl

